

Přenesení ostatků sv. Norberta 2026

2.5.2026

Daniel Janáček, O.Praem.

Včera (1. 5. 2026) jsme se vrátili ze Salzburgu.

Opat praeses Johannes Perkmann připomněl při nešporách kultovní scénu z filmu Forrest Gump – (možná si na ni také vzpomenete), kdy se na lodi na krevety ptá poručík Dan Forresta: „Našel jsi Ježíše, Gumpe?“ – „Já nevěděl, že ho mám hledat, pane.“ Poručík je plný hořkosti po ztrátě nohou, bojuje s vírou a Bohem, Forrest je jednoduchý a čistý a s Bohem prakticky žije. Nakonec poručík po bojích také najde klid a smíření.

Je mnoho cest, jak se přiblížit k Bohu. Skrze dialog, možná i hádání se s ním, modlitbu, ztišení, ale také skrze přírodu, člověka. Blízkost toho, kterého mám rád, vztah k němu, nás může k Bohu přiblížit. Naši předkové užívali k tomuto přiblížení také svaté – jejich život byl pro ně inspirací, ukazoval směr, to, jak může víra vypadat v praxi. Proto pro ně byli svatí vzácní, zejména pro svou blízkost Bohu. Jejich přítomnost, fyzická blízkost, jejich dobrota a láska jim připomínaly blízkost Boží.

Tak je tomu pro nás se svatým Norbertem. Měl odvahu změnit směr svého života, zůstal věrný v těžkostech, ukázal, že člověk nemusí být jenom zvnitřněný nebo aktivní, ale že může být obojí.

Po smrti sv. Norberta 6. června 1134 byl klášter, který v Magdeburku předal svému premonstrátskému řádu, až do roku 1572 katolický. V tomto roce bývalý arcibiskup markrabě Joachim Friedrich, nyní administrátor arcibiskupství, vyslal čtyřčlennou komisi do kláštera, aby v něm zavedla evangelickou bohoslužbu. Od té doby měli opati ostatních opatství přání, aby získali ostatky sv. Norberta. Proč?

1. Náboženský význam, mohli je uctívat, těšit se z přítomnosti
2. Ochrana před zničením
3. Prestiž, poutě

Velcí svatí byli v dějinách přeneseni: Marek, Mikuláš, Benedikt, zřejmě Jakub do Compostelly, Kateřina Alexandrijská, Augustin...

V Bibli je zachyceno, jak Josef jde pohřbít svého otce Jakuba do Kanaánu, Josefovy kosti bere Mojžíš s sebou při vyvedení Izraelitů z Egypta.

První pokus získat ostatky sv. Norberta byl učiněn roku 1605 za opata Jana Lohelia. Do Magdeburku se vydal tehdejší podpřevor Kašpar Questenberg s doporučujícím listem císaře Rudolfa II. a byl odmítnut.

Questenberg neopustil myšlenku. Když v listopadu 1625 císařská vojska s Valdštejnem postupovala v okolí Magdeburku, viděl dobrou příležitost. K tomu byli jeho dva bratři v císařských službách: Gerard se stal generálem a vojenským radou válečné kanceláře ve Vídni a Heřman byl tajným radou a sekretářem dvorské kanceláře a byl tudíž ve stálém osobním styku s císařem. Opat Questenberg poslal Jeho císařské milosti dopis s prosbou „aby přenešeno bylo vlivem císařské autority v této příznivé době tělo zakladatele řádu a sv. patriarchy Norberta z Magdeburku, kde v prostředí kacírů bez náležité úcty odpočívá, do Prahy, na Strahov. ...Tak získá si císař mocného přímluvce u Boha v dědičném svém království, zaváže si premonstrátský řád za tento poklad věčnou vděčností a modlitbou dnem i nocí.“ (P 26)

Proti tomu byly zřejmě i námitky, že by v tom magdeburští katolíci mohli vidět jistou pohanu. Questenberg se o tom dověděl, neboť napsal: „činí-li jezuité takové námitky, neví, jestli (to dělají) z pravé zbožnosti, či z nevraživosti na premonstráty.“

Ve čtvrtek 3. prosince 1626 vkročili do kostela Matky Boží v Magdeburku opat Questenberg, probošt Kryšpín Fuk, Martin Stricerius, hejtman a kastelán Rudolf Sbraiacacca, dva senátoři, osm vlastních služebníků a několik zkušených zedníků, aby vyzvedli Norbertovy ostatky. (P 68) V pátek 4. prosince na sv. Barboru se vydali na zpáteční cestu „obohaceni přebohatou kořistí“ (P 72). V čtvrtek 10. prosince dorazili do Ústí nad Labem. Na památku „že sv. Norbert poprvé strávil noc v Čechách, nechal ústecký senátor a hostinský Jan Zentsch Baltazarem L. Böhmem vymalovat pro tu místnost obraz sv. Norberta od“ (P 72). V pátek 11. prosince dorazili do Doksan. Strahovští bratři v Doksanech vyšli v průvodu vstříc s hořícími pochodněmi v rukou za hlaholu zvonů a zapěli hymnus Te Deum, „v jehož verších mohly řeholní sestry jen stěží pro bohaté slzy radosti se střídati.“ (P 73)

„Našel jsi Ježíše? – Já nevěděl, že ho mám hledat“ – hledáme věci, které jsme ztratili. Možná existuje něco mnohem důležitějšího a nikdo nám neřekl, že to máme hledat. A možná nejde jenom o hledání, ale o to nechat se nalézt.